Kas peaksime tehisintellekti arengut reguleerima?

Ettevõtted investeerivad tehisintellekti arendusse miljardeid, mistõttu on asjassepuutuvad riigiasutused hakanud uurima tehisintellekti strateegiaid. Tänu tehisintellekti levikule on hakatud ka rohkem arutama valdkonna reguleerimise vajaduse üle. Elon Muski ja Mark Zuckerbergi vaidlus on teema ka laiema avalikkuseni toonud. Esimene nõuab tehisintellekti reguleerimist ja viimane näeb ainult tehisintellekti eeliseid. Meedias leidub teema kohta palju erinevaid arvamusi.

Tehisintellekti regulatsiooni pooltargumendid

Regulatsiooni nõudmiseks on mitmeid põhjuseid. Nendest kõige radikaalsem on arvamus, et tehisintellektiga varustatud robotid võivad tulevikus ära võtta isikute vabadused. Kuigi see võib olla raskesti usutav, on olemas reaalsed tehisintellektist tulenevaid ohte, mis meie igapäevaelu mõjutada võivad.

Teine sage põhjendus tehisintellekti regulatsiooni loomiseks on võltsuudiste tootmine. Elon Musk on hiljuti jaganud mittetulundusühingu OpenAI poolt väljatöötatud tehisintellekti süsteemi, mis suudab luua võltsuudiseid, mis paistab tõelise inimese poolt kirjutatuna. Testimise ajal suutis süsteem lauseid artiklites loogiliselt seostada ja viitas asjakohastele allikatele. Antud süsteemi täielikku koodi pole avalikkusele avaldatud, põhjusel, et seda võidakse vääralt kasutada.

Lisaks võltsuudiste tootmisele on ka mure, et tehisintellekt võib mõjutada inimeste tööhõivet kui üha enam töökohti hakatakse robotitele andma. Õhus on ka küsimus, kas tööandja peaks tehisintellektiga varustatud robotite pealt makse maksma, nagu nad peavad inimeste puhul tegema. Selle raames on isegi arutatud tagatud miinimumsissetuleku vajalikkust (ehk iga töötaja saaks vähemalt miinimumpalka, sõltumata nende sotsiaalmajanduslikust staatusest). On arvamusi, et selliseid sissetulekuid peaksid välja maksma tehisintellekti ettevõtted, mitte riik.

Teine põhjus tehisintellekti reguleerimiseks on vajadus teha kindlaks, kes vastutab kui midagi peaks valesti minema. Kes võtab vastutuse, ja millised võivad olla tagajärjed, kui seade, mis on varustatud tehisintellektiga peaks inimest kahjustama? Vastutaja võib olla nii tootja, müüja kui lõppkasutaja, sõltuvalt intsidenti spetsiifilistest detailidest. Kuna tehisintellekt on seotud masinõppega, mis täidab erinevaid mustritel põhinevaid ülesandeid ning millel puudub pärast rakendamist sisend, võib olla keeruline vastutavat osapoolt tuvastada.

Tehisintellekti regulatsiooni vastuargumendid

Tehisintellekti regulatsiooni osas skeptilisemad mõtlejad rõhutavad, et praegu ei ole meil veel midagi reguleerida, sest tehisintellekt on alles lapsekingades. Hetkel on tehisintellekti arendus sealmaal, et tehisintellekt suudab korraga täita ainult üht rutiinset ülesannet. Üldine tase (tuntud ka kui tugev tase) saavutatakse siis kui tehisintellekt suudab lahendada keerulisemaid ülesandeid nii nagu seda teeksid inimesed. On raske ennustada, millal tehisintellekt sellele tasemele jõuda võiks.

Valdkonna reguleerimata jätmisel on palju toetajaid, kuna regulatsioon võib tehisintellekti arengut pidurdada. Tehisintellekti piiratud arendus-/kasutusalasse panemine, teadmata kuidas see ühiskonda mõjutada võiks, on riskantne ja võib innovatsiooni peatada.

Ollakse ka arvamusel, et olemasolevad seadused, eriti üldised õiguspõhimõtted, kehtivad ka tehisintellektile ning arvestades selle praegust staatust, puudub vajadus täiendava spetsiifilise regulatsiooni jaoks.

Kokkuvõte

Isegi nende hulgas, kes sooviksid tehisintellekti reguleerida ei ole ühtset visiooni kuidas ja mida reguleerida. Leidub erinevaid initsiatiive nagu tehisintellekti eetikakoodeksi loomine, rahvusvaheliste tehisintellekti regulatsioonide kokkuleppe mustandid või spetsiifilised kohalikud tehisintellekti seadused.

Päeva lõpuks on oluline ja kasulik, et inimesed pööravad tehisintellekti tehnoloogiatele ja nende tulevastele arengutele tähelepanu. Selline diskussioon aitab kõigil aru saada, mis tehisintellekt on ja kuidas see meid mõjutada võib. Tavaliselt kirjutatakse uute tehnoloogiate kohta seadusi, kui need tehnoloogiad on jõudnud meid juba olulisel määral mõjutada. Tehisintellekti puhul võib nii kaua ootamine keeruline olla. Võib-olla on Elon Muski ennetav lähenemine tehisintellekti regulatsioonile õige. Arvestades kuidas tehisintellekti võidakse kasutada ning millised potentsiaalsed ohud sellega võivad kaasneda, on võib-olla parem kui meil oleks juba seaduslik alus paigas.

LIISI JÜRGEN
VANDEADVOKAAT, PARTNER

(+372) 66 76 440
LIISI.JURGEN@NJORDLAW.EE